

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.296/2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.296/2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare a fost elaborat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul este elaborat ca urmare a angajamentelor asumate de Republica Moldova în baza Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr.112/2014 și întru executarea acțiunii nr.46 din Clusterul 5, capitolul 12 al Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 306/2025.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Legea nr. 296/2017 stabilește cerințele generale de igienă și constituie baza juridică pentru asigurarea unui nivel înalt de protecție a sănătății consumatorilor și garantarea dreptului acestora la produse alimentare sigure pentru consum prin responsabilizarea operatorilor din domeniul alimentar.

Prevederile legii menționate sunt aplicabile din anul 2018, însă, în procesul implementării acesteia, au fost identificate neconcordanțe cu legislația actualizată a Uniunii Europene, fapt ce a determinat elaborarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 296/2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare.

Siguranța produselor alimentare este rezultatul a mai multor factori: actele legislative stabilesc cerințe minime de igienă; autoritatea competentă efectuează controale oficiale pentru a se vedea în ce măsură operatorii din domeniul alimentar respectă aceste cerințe, iar operatorii din domeniul alimentar trebuie să instituie și să aplice programe și proceduri de siguranță alimentară pe baza principiilor HACCP.

Riscurile alimentare existente în etapa de producție primară ar trebui identificate și controlate în mod corespunzător pentru a permite atingerea obiectivelor prezentei legi.

Sistemul HACCP este un instrument menit să ajute operatorii din domeniul alimentar să obțină un nivel înalt de siguranță alimentară.

Aplicarea cu succes a procedurilor bazate pe principiile HACCP necesită deplină colaborare și participare a angajaților din domeniul alimentar.

Cerințele HACCP trebuie să țină seama de principiile enunțate în *Codex Alimentarius*. Acestea trebuie să fie suficient de flexibile pentru a putea fi aplicate în orice situație, inclusiv la nivelul micilor întreprinderi. Este necesar, în special, să se recunoască

faptul că, în anumite întreprinderi din sectorul alimentar, identificarea punctelor critice nu este posibilă și că, în anumite cazuri, bunele practici de igienă pot înlocui monitorizarea punctelor critice.

În urma analizei **Raportului anului 2025 privind implementarea Planului Național Multianual de Control 2023-2026**, elaborat de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, în conformitate cu Planul controalelor pentru anul 2025, au fost realizate 59 audituri HACCP la unitățile de procesare a produselor de origine animală. Aceste audituri au vizat respectarea modificărilor legislative introduse de Uniunea Europeană.

Auditul sistemului HACCP a avut ca scop evaluarea elaborării, implementării și menținerii procedurilor permanente, bazate pe principiile analizei pericolelor și stabilirii punctelor critice de control, în concordanță cu aplicarea bunelor practici de igienă. Acest lucru a fost realizat de către operatorii din domeniul alimentar, conform prevederilor Legii nr.306/2018 privind siguranța alimentelor, Legii nr.296/2017 privind cerințele generale de igienă și *Codex Alimentarius* CXC 1-1969 – Principii generale de igienă a alimentelor.

Printre neconformitățile depistate în cadrul auditurilor se enumeră:

- Planul HACCP nu a fost supus unei revizuiri și ajustări adecvate în situațiile în care s-a constatat că nu era suficient;
- Planul (planurile) HACCP scris(e) nu este (sunt) pus(e) în aplicare în mod eficace;
- Rezultatul analizei riscurilor și al stabilirii Punctele Critice de Control nu este satisfăcător;
- Nu au fost identificate și descrise corect toate riscurile biologice, chimice sau fizice, care pot apărea în mod rezonabil în fiecare etapă;
- Nu sunt utilizate resurse externe pentru a spori nivelul de cunoștințe în materie de competențe și/sau pentru a dezvolta competențele (instruiri externe);
- Diagrama flux (sau imaginea de ansamblu) nu este completă și corespunzătoare situației de la fața locului;
- Frecvența monitorizării nu este satisfăcătoare Procedurile nu permit punerea în aplicare a acestor acțiuni corective în timp util;
- Nu sunt evidențele de monitorizare păstrate și revizuite de persoana responsabilă/personalul responsabil;
- Personalul nu beneficiază de suficiente cursuri de formare pentru a efectua operațiunile de monitorizare;
- Nu au fost instituite proceduri de verificare pentru a demonstra eficacitatea programului HACCP;
- Nu au fost identificate în mod clar punctele critice de control (și, eventual, programele preliminare operaționale (PRPO) pentru fiecare risc semnificativ;
- Nu au fost validate limitele critice;
- Datele din evidență nu au fost autentificate prin semnătură și verificare;
- Evidența datelor nu este conformă cu valorile reale constatate de auditor în timpul auditului;
- Punctele critice de control (și, eventual, PRPO) nu sunt rezonabile și justificabile, pe baza unei analize a riscurilor;
- Nu au fost finalizate instrucțiunile de lucru pentru fiecare punct critic de control (și, eventual, PRPO);

- Procedurile de monitorizare nu specifică ce, când, cum, unde și cine este persoana responsabilă/personalul responsabil;
- Lipsesc programe de bune practici de igienă (BPI) care stă la baza planului.

Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.296/2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare urmărește restructurarea și alinierea legislației naționale la acquis-ul Uniunii Europene, în vederea asigurării conformității cadrului normativ cu standardele europene aplicabile domeniului igienei produselor alimentare.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 296/2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare este elaborat în scopul armonizării cadrului legislativ național cu prevederile stabilite la nivelul Uniunii Europene.

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

În ceea ce privește sănătatea publică, prevederile acestui proiect se referă la responsabilitățile producătorilor și ale autorității competente, cerințe de structură, de organizare și de igienă pentru unități, cerințe de depozitare și de transport, dar și marcaje de igienă.

Aceste principii constituie o bază comună pentru producția în condiții de igienă a tuturor produselor alimentare, inclusiv a celor de origine animală enumerate în anexa nr. 1 a proiectului.

În plus față de această bază comună, pentru anumite produse alimentare sunt necesare cerințe speciale de igienă, acestea sunt stabilite în Cerințele specifice de igienă care se aplică alimentelor de origine animală, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 692/2025.

Principalul obiectiv al cerințelor generale și speciale de igienă este asigurarea unui nivel ridicat de protecție a consumatorului din punct de vedere al siguranței alimentare.

Proiectul de lege urmărește:

- ✓ armonizarea prevederilor Legii nr. 296/2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare cu legislația Uniunii Europene în domeniul igienei produselor alimentare;
- ✓ consolidarea responsabilităților operatorilor privind implementarea procedurilor bazate pe principiile HACCP;
- ✓ corelarea cadrului normativ cu legislația privind efectuarea controalele oficiale;
- ✓ îmbunătățirea mecanismelor de supraveghere și conformare în domeniul siguranței alimentelor.

Elementele noi ale proiectului constau în:

- ajustarea normelor existente și restructurarea Legii nr. 296/2017 prin completarea cu 3 anexe noi;
- completarea cu două noțiuni noi care se regăsesc în textul actului legislativ („unitate” și „apă potabilă”);
- completarea prevederilor legii cu cerințe simplificate aplicabile operatorilor din domeniul alimentar.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul elaborării proiectului au fost analizate următoarele opțiuni:

- Menținerea cadrului normativ existent — opțiune respinsă, deoarece nu ar permite realizarea angajamentelor de armonizare cu legislația UE.
- Reglementarea prin acte normative subordonate legii — opțiune considerată insuficientă, întrucât modificările vizează aspecte de nivel legislativ.

Modificarea Legii nr. 296/2017 — opțiunea selectată, fiind cea mai eficientă pentru asigurarea coerenței normative și a conformității cu acquis-ul UE.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Prevederile Legii nr. 296/2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare sunt aplicabile din anul 2018, astfel proiectul de lege nu implică cheltuieli suplimentare pentru bugetul public. Modificările propuse au caracter structural și vizează ajustarea și armonizarea cadrului normativ existent cu acquis-ul Uniunii Europene, fără instituirea unor atribuții noi care să genereze impact financiar asupra sectorului public

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea prevederilor proiectului de lege nu necesită alocarea unor resurse financiare suplimentare din bugetul de stat sau din bugetele autorităților publice implicate. Activitățile ce derivă din aplicarea modificărilor propuse vor fi realizate în cadrul limitelor resurselor financiare și instituționale existente.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Operatorii din sectorul alimentar vor beneficia de cerințe mai clare și previzibile, ceea ce va contribui la facilitarea conformării cu cerințele legale. Impactul economic asupra mediului de afaceri este nesemnificativ, întrucât majoritatea cerințelor prevăzute sunt deja aplicate în practică, iar modificările propuse au caracter de clarificare și armonizare legislativă.

4.4. Impactul social

Proiectul va contribui la sporirea nivelului de protecție a sănătății consumatorilor prin consolidarea cerințelor de igienă alimentară.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul de lege nu reglementează prelucrarea datelor cu caracter personal și nu generează impact asupra acestora.

Prevederile proiectului nu au impact diferențiat asupra femeilor și bărbaților și nu generează efecte asupra echității și egalității de gen.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu sunt identificate impacturi negative asupra mediului.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Proiectul contribuie la facilitarea comerțului și la creșterea competitivității operatorilor din domeniul alimentar pe piața europeană.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.296/2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare transpune prevederile:

- **Regulamentului (CE) nr. 852/2004** al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 139 din 30 aprilie 2004, CELEX: 02004R0852, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) nr. 2021/382 al Comisiei din 3 martie 2021;

- **transpune art. 3 alin. (2) și art. 6 din Regulamentul (CE) nr. 853/2004** al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 de stabilire a unor norme specifice de igienă care se aplică alimentelor de origine animală, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 139 din 30 aprilie 2004, CELEX: 02004R0853 așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) nr. 2025/1449 al Comisiei din 18 iulie 2025;

- **transpune art.7 din Regulamentul (CE) nr. 2074/2005** al Comisiei din 5 decembrie 2005 de stabilire a măsurilor de aplicare privind anumite produse reglementate de Regulamentul (CE) nr. 853/2004 al Parlamentului European și al Consiliului și organizarea unor controale oficiale prevăzute de regulamentele (CE) nr. 854/2004 al Parlamentului European și al Consiliului și (CE) nr.882/2004 al Parlamentului European și al Consiliului, de derogare de la Regulamentul (CE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului și de modificare a regulamentelor (CE) nr. 853/2004 și (CE) nr. 854/2004, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 338 din 22 ianuarie 2005, CELEX: 02005R2074, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr.2019/1139 al Comisiei din 3 iulie 2019;

- **transpune parțial Regulamentul (UE) nr. 579/2014** al Comisiei din 28 mai 2014 de acordare a unei derogări de la anumite dispoziții ale anexei II la Regulamentul (CE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește transportul maritim al uleiurilor și al grăsimilor lichide, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 160 din 29 mai 2014, CELEX: 02014R0579, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2019/978 al Comisiei din 14 iunie 2019.

Proiectul de Hotărâre de Guvern este elaborat ca urmare a angajamentelor asumate de Republica Moldova în baza Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr.112/2014.

Gradul de compatibilitate a actelor UE cu proiectul în cauză este reflectat în tabelul de concordanță elaborat conform prevederilor Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.1171/2018.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Prin modificările propuse în proiect se creează cadrul juridic necesar aplicării uniforme a cerințelor legislației europene și desfășurării eficiente a controalelor oficiale.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Întru respectarea articolului 9 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional a fost plasat pe data de 26 ianuarie 2026, pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, anunțul de inițiere privind elaborarea proiectului:

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-legii-nr-2792017-privind/15945>

7. Concluziile expertizelor

În conformitate cu art. 35 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul urmează să fie supus expertizei de compatibilitate cu legislația UE de către Centrul de Armonizare a Legislației.

În conformitate cu art. 36 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul urmează să fie supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție.

În conformitate cu art. 37 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative proiectul urmează să fie supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Adoptarea proiectului nu necesită abrogarea sau modificarea altor acte normative, însă va asigura corelarea cu legislația privind siguranța alimentelor și controalele oficiale.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea legii va fi asigurată de autoritatea competentă - Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, prin:

- actualizarea procedurilor interne;
- instruirea personalului implicat în controalele oficiale;
- informarea operatorilor din domeniul alimentară.

Secretar de stat

Tatiana NISTORICĂ